Datum: 20 oktober 2026

Onderwerp: Digitale omnibussen

Bits of Freedom
Prinseneiland 97hs
1013 LN Amsterdam

Nadia Benaissa
nadia@bitsoffreedom.nl

bitsoffreedom.nl
IBAN: NL73 TRIO 0391 1073 80
KVK: 34 12 12 86, Amsterdam

Geachte leden van de Eerste Kamer,

De onderhandelingen over de Digitale Omnibussen zijn in volle gang. Sinds de eerste dereguleringsvoorstellen hebben we gezien dat er getracht wordt belangrijke waarborden niet te versimpelen maar af te zwakken. Belangrijke en cruciale onderdelen van bijvoorbeeld de Algemene verordening gegevensbescherming worden aangetast in de voorstellen die op tafel liggen.

Middels deze brief delen we graag onze belangrijkste punten, die we in samenwerking met onze Europese collega's van European Digital Rights hebben opgesteld. Hierin benoemen we ook specifiek welke amendementen naar ons inzicht gesteund of geschrapt dienen te worden.

Definitie persoonsgegevens: Verander de definitie van persoonsgegevens niet – noch direct, noch indirect – om nieuwe manieren te vinden om de AVG te omzeilen. Of gegevens herleidbaar zijn tot een individu en of de gegeven dus onder de bescherming van de AVG vallen, mag niet afhankelijk zijn van de vraag of een verwerkingsverantwoordelijke op dat specifieke moment in staat is gegevens te herleiden tot een individu. Een bedrijf kan door technische ontwikkelingen, het verkrijgen van nieuwe informatie of het koppelen van datasets op een ander moment alsnog in staat zijn gegevens te herleiden tot een individu. De focus hoort niet te liggen op de tijdsgebonden mogelijkheden van een verwerkingsverantwoordelijke, maar op de persoon waar de gegevens betrekking op hebben. Steun de amendementen die de herformulering met betrekking tot de verwerkingsverantwoordelijke

schrappen of neutraliseren: amendementen 928–932 en 934–936; in verband hiermee overweging 27, amendementen 211–232, en schrap artikel 41 bis: amendementen 1243–1248 en 1250.

Geen aparte grondslag voor AI: Kunstmatige Intelligentie hoort geen bevoorrechte toegang tot persoonsgegevens of bijzondere persoonsgegevens te hebben. Het voorstel om een speciale grondslag 'gerechtvaardigd belang' voor de ontwikkeling en de exploitatie van AI te ontwikkelen, moet verworpen worden. De grondslag 'gerechtvaardigd belang' bestaat al onder artikel 6 lid 1 aanhef en onder f AVG. Hier kan een beroep op worden gedaan als aan de driestappentoets, waarbij verschillende belangen worden afgewogen, wordt voldaan. Ook mag de uitdaging om bijzondere persoonsgegevens uit grote datasets te filteren geen reden zijn om de bescherming van bijzondere persoonsgegevens af te zwakken. Steun voor het schrappen van de AI grondslag amendementen 1551–1556, 1559 en 1577; zie ook overweging 30, amendementen 251–268, en overweging 31, amendementen 269–280, en voor het schrappen van de AI-specifieke afwijking van artikel 9 amendementen 1018–1023; bijbehorende overweging 33, amendementen 296–310.

Waarborden geautomatiseerde besluitvorming moeten in tact blijven: De inzet van geautomatiseerde besluitvorming moet een uitzondering zijn waarbij oog is voor de risico's voor betrokkenen en de maatschappij. De afgelopen jaren hebben we in Nederland talloze voorbeelden gezien waarbij (deels) geautomatiseerde profileringsalgoritmen een discriminerende werking hadden. Daarnaast worden de beloften dat de inzet van geautomatiseerde besluitvorming efficiënt, goedkoop of sneller zou zijn, niet waargemaakt. Een strikte toetsing op de noodzaak van geautomatiseerde besluitvorming en zinvolle menselijke toetsing dienen dan ook in tact te blijven. Steun daarvoor amendementen 1142, 1147–1151, 1153, 1155 en 1161; gerelateerde overweging 38, amendementen 360–377.

Zwak het recht op inzage en transparantie niet af: Het recht op inzage en transparantie zijn cruciale AVG rechten om betrokkenen de mogelijkheid te geven inzicht en controle te krijgen over de wijze waarop hun persoonsgegevens worden verwerkt. Het recht om te weten welke informatie een organisatie heeft, waar die vandaan komt en hoe deze wordt gebruikt, is vaak de enige manier waarop burgers, werknemers, journalisten, vakbonden en maatschappelijke organisaties onrechtmatige profilering, discriminatie of verborgen geautomatiseerde verwerking aan het licht kunnen brengen. Het afzwakken en limiteren van deze rechten tast de basis van de AVG aan. Steun amendementen die op motieven gebaseerde beperkingen opheffen waaronder amendementen 1080, 1093–1094 en en schrap amendementen

1116–1121; gerelateerde amendementen 323–334 bij overweging 35 en amendementen 350–359 bij overweging 37.

Steun een standaard cookie-keuze: De zogenaamde ‘cookie-moeheid’ kan worden opgelost door mensen de mogelijkheid te bieden één keer hun keuze kenbaar te laten maken, waarmee alle websites en apps kunnen zien dat een persoon niet getrackt wil worden. Steun bindende, interoperabele privacysignalen en de verplichting om deze te respecteren, met instemming van amendementen 1493–1494, 1516, 1534–1535 en 1540–1541; gerelateerd aan overweging 45: amendementen 458–462 en overweging 46: amendementen 463–477, en schrap de uitzondering voor de media: amendementen 1496–1503.

Een veilige online omgeving hangt af van de dienst, niet de leeftijd: Een veilige online omgeving zou niet afhankelijk mogen zijn van de vraag hoe oud iemand is. Om kinderen en andere gebruikers online veiliger te maken, moet niet iemands leeftijd geverifieerd worden, maar moet de dienst veiliger gemaakt worden. Het moeten aantonen van de leeftijd of identiteit veroorzaakt nieuwe risico’s voor onze (online) veiligheid. Verschillende amendementen voegen zinvolle beschermingsmaatregelen voor kinderen toe, maar die maatregelen moeten gericht zijn op diensten en verwerkingen waarbij kinderen waarschijnlijk betrokken zijn, bijvoorbeeld amendementen 1131, 1160 en 1173.

We moedigen de Eerste Kamer graag aan er op aan te dringen dat het Nederlandse standpunt op deze onderdelen geen consessies doet, omdat deze onderdelen essentieel zijn voor effectieve bescherming van persoonsgegevens.

Uiteraard zijn we bereid onze standpunten nader toe te lichten in een persoonlijk gesprek.

Met vriendelijke groet,

Nadia Benaissa

Namens Bits of Freedom